

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Sub-Sahara Afrika
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
2014.182893

Uw Referentie
2014Z07387

Bijlage(n)
3

Datum 6 mei 2014

Betreft Beantwoording vragen van het lid Bosma over nieuwe voorstellen tot
landhervormingen in Zuid-Afrika.

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Bosma over nieuwe voorstellen tot 'landhervormingen' in Zuid-Afrika. Deze vragen werden ingezonden op 22 april 2014 met kenmerk 2014Z07387.

De Minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

Lilianne Ploumen

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op vragen van het lid Bosma (PVV) over nieuwe voorstellen tot 'landhervormingen' in Zuid-Afrika.

Directie Sub-Sahara Afrika

Onze Referentie
2014.182893

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichten 'Radikale landbougrondvoorstelle vir SA' en 'Oopmaak van grondeise fataal vir land toekoms'?

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Deelt u de angst van Zuid-Afrikaanse boeren dat het doorzetten van de landhervorming (waarbij boeren de helft van hun land moeten afstaan) de voedselvoorziening in het land in gevaar kan brengen?

Vraag 4

Deelt u de mening dat het in beslag nemen van landerijen kan leiden tot een herhaling van de dramatische gebeurtenissen in Zimbabwe, waarbij de landhervorming van Robert Mugabe leidde tot een implosie van de landbouw, gevolgd door hongersnood?

Antwoord vraag 2 en 4

Een veelvoud aan factoren kan van invloed zijn op de voedselvoorziening in Zuid-Afrika. In de laatste jaren is als gevolg van efficiëntere verbouwingstechnieken de voedselproductie in Zuid-Afrika gestegen. In Zimbabwe hebben de landhervormingen een negatieve uitwerking gehad, waarbij gebrek aan kennis bij boeren heeft geleid tot voedseltekorten. In Zuid-Afrika kan dit voorkomen worden, als de overdracht van landbouwland wordt ondersteund met goed flankerend beleid ten aanzien van financieringsfaciliteiten, onderwijs en training (zie antwoord vraag 5).

Vraag 3

Deelt u de observatie van ANC-minister Nkwinti dat 90 procent van de herverdeelde boerderijen inderdaad niet succesvol is?

Antwoord

Het proces van landoverdracht sinds 1994 verloopt langzamer dan was gepland (tot heden ca. 15,5%). De overdrachten zijn tot heden op vrijwillige basis verlopen. Het grootste deel ervan is weinig succesvol geweest, met name doordat de nieuwe boeren (gemeenschappen) vaak onvoldoende vakkennis en ervaring hebben, en onvoldoende toegang hebben tot landbouwkrediet en afzetmarkten. De Zuid-Afrikaanse regering onderkent de noodzaak voor flankerend beleid ten aanzien van kennisontwikkeling en "mentorship" rond de overdracht van boerenbedrijven aan nieuwe gebruikers of eigenaren.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de ontwikkelingshulp aan Zuid-Afrika onmiddellijk dient te worden gestaakt, aangezien Nederlands belastinggeld niet mag dienen om hongersnood te organiseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Tot het einde van 2011 was Zuid-Afrika voor Nederland een partnerland in ontwikkelingssamenwerking. Inmiddels kent het land de status van middeninkomensland en is Zuid-Afrika voor Nederland een transitieland. De afbouw van de bilaterale OS-programma's wordt in 2014 voltooid. Tot en met 2017 worden transitie-activiteiten gefinancierd ter versterking van de economische samenwerking. Nederland ondersteunt Zuid-Afrika in de sectoren water, transport en logistiek, landbouw en duurzame energie met Nederlandse expertise, om zowel het ondernemingsklimaat te verbeteren als Nederlandse bedrijven te helpen met markttoegang. Capaciteitsopbouw is daartoe een belangrijk middel, ook in de landbouwsector. Door middel van curriculumontwikkeling en trainingen, maar ook demonstratieprojecten in de agrarische sector draagt Nederland bij aan de verbetering van kennis en productiviteit bij Zuid-Afrikaanse boeren.

Directie Sub-Sahara Afrika**Onze Referentie**
2014.182893